

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XIII. — Izdan in razposlan 7. dne februarja 1915.

Vsebina: (Št. 26—29.) 26. Razglas o izjavi cesarske nemške vlade o veljavnosti „Pariške zvezne pogodbe za obrano obrtne lastnine“ v ozemljih pod nemškim varstvom. — 27. Ukaz o dolžnosti naznaniti zaloge določenih kovin in zlitin. — 28. Ukaz o porabljanju zalog določenih kovin in zlitin. — 29. Razglas, da se dovoljuje podelovanje in prodajanje določenih množin po ministrstvenem ukazu z dne 7. februarja 1915. l. za vojne namene zahtevanih kovinskih vrst.

26.

Razglas ministrstva za javna dela z dne 28. januarja 1915. l.

o izjavi cesarske nemške vlade o veljavnosti „Pariške zvezne pogodbe za obrano obrtne lastnine“ v ozemljih pod nemškim varstvom.

Po poročilu ministrstva za zunanje stvari je cesarska nemška vlada naznanila švicarskemu zveznemu svetu po čl. 16 b Pariške zvezne pogodbe z dne 20. marca 1883. l. za obrano obrtne lastnine, pregledane v Bruslju, 14. dne decembra 1900. l. in v Washingtonu, 2. dne junija 1911. l. (drž. zak. št. 64 iz leta 1913., pod I), izjavo, da je ta pogodba dobila moč v ozemljih, ki so pod nemškim varstvom, ob istem času kakor v Nemški državi.

Ta pogodba je dobila v Nemški državi moč 1. dne maja 1913. l.

Trnka s. r.

27.

Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za no- tranje stvari, ministrstvom za javna dela, ministrstvom za že- leznice in ministrstvom za deželno bran z dne 7. februarja 1915. l.

o dolžnosti naznaniti zaloge določenih kovin in zlitin.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Naznaniti se morajo vse zaloge, kar jih je in kar jih še pride zraven, in sicer zaloge:

1. Aluminija, antimona, svinca, chroma in ferrochroma, bakra, medi, molybdäna in ferromolybdäna, niklja in ferroniklja, rdeče zlitine, vanadija in ferrovandija, wolframa in ferrowolframa, kositra in kositrovih zlitin, kolikor še te kovine in zlitine niso podelane;

2. rud, predproduktov, kosov sirove litine, tabel, ploč, pločevin, drogov, cevi, žic, starega gradiva, odpadkov, opilkov (ostružkov) in pepela teh kovin in teh zlitin;

3. starega gradiva, odpadkov, opilkov (ostružkov) in pepela drugih zlitin prej imenovanih kovin, ako se ne podelujejo v lastnem obratu;

4. bele pločevine in odpadkov bele pločevine.

Dolžnost naznanila odpade, ako zaloge, kar jih je, ne presegajo naslednjih množin:

pri aluminiju 20 kg, antimonu 10 kg, svincu 100 kg, chromu in ferrochromu 10 kg, bakru 30 kg, medi z 58 % vsebine bakra ali manj 200 kg, z višjo vsebino bakra 10 kg, molybdānu in ferromolybdānu 10 kg, niklju in ferromolybdānu 1 kg, rdeči zlitini 200 kg, vanadiju in ferrovandiju 5 kg, wolframu in ferrowolframu 10 kg, kositru 10 kg, kositrovih zlitinah z manj nego 85 % vsebine kositra 50 kg, s 85 % ali več vsebine, kositra 20 kg, pri novi beli pločevini 100 kg.

Rude, predprodukti, staro gradivo, odpadki, opilki (ostružki) in pepel se morajo vedno naznaniti.

§ 2.

Vsakdo, ki ima gradivo v § 1 pod št. 1 do 4 imenovane vrste v svojih ali tujih prostorih v zalogi ali za druge v hrambi, je dolžen naznaniti te zaloge, ako presegajo v § 1, zadnji odstavek, imenovane najmanjše količine, po stanju z dne 7. februarja 1915. l. političnemu oblastvu I. stopnje, v čigar okolišju so te zaloge, najkasneje do vštetega 18. dne februarja 1915. l.

Enako naznanilo je podati do 8. dne vsakega nadaljnjega mesca po stanju zadnjega dneva prejšnjega mesca.

Gradivo, ki je 7. dne februarja 1915. l. ali pozneje zadnjega dne mesca na prevozu, mora naznaniti prejemnik nemudoma po prihodu pošiljatve.

Za zaloge, ki so v posesti države, zlasti e. kr. državnih železnic ter poštne in telegrafske uprave, veljajo posebna določila.

§ 3.

Za naznanilo je porabljeni edinole obrazce, ki so izdani na političnih oblastvih I. stopnje in na občinskih predstojništvih.

Naznanila je podajati v dveh izvodih. Ako se vpošiljajo po pošti, se morajo oddati na pošto najkasneje zadnji dan roka.

Eden izvod naznanila ostane na političnem oblastvu I. stopnje; drugi izvod mora to oblastvo takoj vposlati naravnost trgovinskemu ministrstvu.

§ 4.

Vsakdo, ki je zavezan naznanilu, mora pisati o zalogah natančno skladovno knjigo. Iz te knjige mora biti razvidna vsaka prememba v množini zaloge in nje poraba.

Ako se kaj proda, je vpisati v skladovno knjigo tudi pridobitnikovo ime in stanovišče in pridobitnika opozoriti na dolžnost naznanila tako, da se dá to izkazati.

§ 5.

Izpolnjevanje dolžnosti naznanila nadzoruje trgovinsko ministrstvo privzemši obrtne nadzornike ali druge pripravne organe. V ta namen se smejo uradno ogledati skladiški prostori in druge naprave in vpogledati poslovne knjige.

§ 6.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5.000 kron ali z zapornimi kaznimi do 6 mesecev, ako dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 7.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

28.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z vojnim ministrstvom in z ostalimi udeleženimi ministrstvi z dne 7. februarja 1915. l.

o porabljanju zalog določenih kovin in zlitin.

Na podstavi §§ 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236)

o vojnih dajatvah in opravah in cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za uravnavo porabljanja določnih kovin in zlitin za vojaške in gospodarske namene zaukazuje tako:

§ 1.

1. Vse zaloge aluminijske, antimona, svinca, chroma in ferrochroma, bakra, medi, molybdäna in ferromolybdäna, niklja in ferroniklja, rdeče zlitine, vanadija in ferrovanadija, wolframa in ferrowolframa, kositra in kositrovih zlitin, kar jih je 7. dne februarja 1915. l. v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, kolikor te tvarine niso že z nadaljnjo podelavo spravljene v obliko, ki se razlikuje od oblike fužinsko dobivane sirove kovine.

2. nadalje vse zaloge rud, predproduktov, starega gradiva, odpadkov, opilkov (ostružkov) in pepela imenovanih kovin,

ki jih je po ministrstvenem ukazu z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 27) naznaniti do 18. dne februarja 1915. l., se zahtevajo s tem ukazom v zmislu nastopnih določil za vojne namene. Brez ozira na to, ali se je zadostilo dolžnosti naznanila ali ne, se od 7. dne februarja naprej ne smejo brez dovoljenja trgovinskega ministrstva niti prodajati ali podelovati, niti se ne sme drugače z njimi razpolagati brez omenjenega dovoljenja.

Od tega so izvzete tiste zaloge, ki se brezpogojno potrebujejo za izpolnjevanje naročil vojaške uprave, in nadalje zaloge, ki so v posesti države, zlasti c. kr. državnih železnic in pošte in telegrafske uprave, ter v posesti drugih železnic, ležečih v področju vojnih operacij.

§ 2.

Zahtevane zaloge se končno veljavno prevzamejo za vojaško upravo za odškodnino, ki se določi, kolikor izvedenci pri preskušnji spoznajo, da so pripravne za vojne namene.

Posestnik jih mora hraniti dotlej, da jih dejansko prevzame vojaška uprava.

Posestniku gre, ako je imel zaloge za podelovanje ali prodajanje v skladišču, od dneva naznanila dotlej, da se zaloge dejansko prevzamejo, za vsak polni mesec $\frac{1}{2}\%$ prevzemne cene za odškodnino; ulomki mesca se ne vpoštevajo.

§ 3.

Za zahtevane zaloge, o katerih spoznajo izvedenci pri preskušnji, da niso pripravne za vojne namene, gre posestniku, ako je imel zaloge za podelovanje ali prodajanje v skladišču, od dneva naznanila do časa, v katerem se mu dadó na razpolaganje, dnevna odškodnina, ki jo je preračunati za leto z 9% cenilne vrednosti, ki se določi.

§ 4.

Ako se tvarine ne prevzamejo končno veljavno v treh mescih od dneva naznanila (§ 2, 1. odst.), sme posestnik svobodno razpolagati z zalogo. V tem primeru gre posestniku, ki je imel zaloge za podelovanje ali prodajanje v skladišču, za te tri mesece v § 3 določena odškodnina.

§ 5.

Zahtevano zalogo more trgovinsko ministrstvo docela ali deloma prepustiti posestniku na svobodno razpolaganje, ako prosi za to.

To zaprosilo se lahko stavi hkratu z naznanilom zalog ali pozneje.

Za množino zaloge, ki se je prepustila posestniku, ne gre nikakršna odškodnina.

§ 6.

1. Kdor brez potrebnega dovoljenja proda zahtevano zalogo ali del te zaloge, jo podela ali razpolaga z zalogo na drug način, ki nasprotuje temu ukazu,

2. kdor navaja v zaprosilih za prepustitev zalog na njegovo svobodno razpolaganje neresnične podatke,

tega kaznuje politično okrajno oblastvo, ako dejanje ne spada pod strožje kazensko določilo, z denarno kaznijo do 5.000 kron ali z zaporno kaznijo do 6 mesecev.

§ 7.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

29.

Razglas trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za javna dela z dne 7. februarja 1915. l.,

da se dovoljuje podelovanje in prodajanje določnih množin po ministrstvenem ukazu z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 28) za vojne namene zahtevanih kovinskih vrst.

Na podstavi § 1 ministrstvenega ukaza z dne 7. februarja 1915. l. (drž. zak. št. 28) o porabljanju zalog določnih kovin in zlitin se podelovanje in prodajanje s tem ukazom za vojne namene zahtevanih tvarin obče dovoljuje v nastopno oznamenjenih mejah, dokler se ne ukrene drugače:

1. Posestnikom se prepuščajo za podelovanje v lastnem obratu od zalog zahtevanih kovin in zlitin, kar jih je 7. dne februarja 1915. l. in kolikor so v nepodelanem stanju, naslednji odstotni deleži:

- a) pri svincu in rdeči litini 25%
- b) pri medi z 58% vsebine bakra ali manj 25%
- c) pri kositru in kositrovih zlitinah z več nego 60% vsebine kositra 15%
- d) pri kositrovih zlitinah s 60% vsebine kositra ali manj 25%

Za proizvajanje jekla za orodje se sme porabljati:

- e) chroma in ferrochroma 25%
- f) wolframa in ferrowolframa 20%
- g) molybdäna in ferromolybdäna 20%

2. Posestnikom je dovoljeno prodati naslednje množine zalog zahtevanih kovin in zlitin,

kar jih je 7. dne februarja 1915. l. in kolikor niso v podelanem stanju:

- a) pri svincu in rdeči litini 15%
- b) pri medi z 58% vsebine bakra ali manj 15%
- c) pri kositru in kositrovih zlitinah z več nego 60% vsebine kositra 10%
- d) pri kositrovih zlitinah s 60% vsebine kositra in manj 15%

3. Po dovoljenju pod točko 1 in 2 podelane in prodane množine ne smejo skupaj presegati pod točko 1 navedenega odstotnega postavka.

4. Posestnik rud, predproduktov, starega gradiva, odpadkov, opilkov (ostružkov) in pepela jih sme v svojem obratu podelati tudi na sirove kovine ali v tujih tuzemskih obratih dati podelati zase, prodati pa jih ne sme brez dovoljenja c. kr. trgovinskega ministrstva.

5. Imetnikom obratov za izdelovanje železa in jekla je za podelovanje za te namene prepuščena tista množina v njihovi posesti nahajajočih se zalog aluminija, ki ustreza njihovi potrebščini do konca aprila 1915. l.

6. Od zahtevanih kovin in zlitin všteti staro gradivo in odpadke smejo posestniki podelati tiste množine, ki so potrebne za popravljanje, da se vzdržujejo lastni obrat ali tuji obrati. To porabljanje pa je dopustno le tedaj, ako nadomestilo z drugimi tvarinami ni mogoče in ako se staro gradivo, ki se podaja pri teh popravkih in ki ni več porabno za lastni obrat posestnika, dá na razpolaganje vojaški upravi za primerno odškodnino, ako znaša njegova teža najmanj 20 kilogramov. Po istih pogojih je dopustna tudi prodaja oznamenjenih tvarin, ki so potrebne za take namene.

Trnka s. r.

Schuster s. r.